

Direcția de inspecție judiciară pentru procurori

Nr. lucrare: **8697/IJ/1835/DIP/2017**

Data: 14 martie 2018

REZOLUȚIE

1. Data și modalitatea de sesizare.

La data de 11.12.2017 la Inspectia Judiciară a fost înregistrată sub numărul de mai sus, sesizarea formulată de SC Jurindex Media SRL prin reprezentant Răzvan Savaliuc.

2. Aspectele sesizate.

Prin sesizare, petenta a solicitat efectuarea de verificări față de Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin Lazăr, sub aspectul săvârșirii abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit.a, b și d din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată.

În acest sens, în cuprinsul secțiunii definite „Motive” din sesizarea formulată, au fost reliefate următoarele aspecte:

La datele de 07.12.2017 respectiv în 018.12.2017 prin comunicatele de presă Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin Lazăr, a acuzat Parlamentul României de fapte reprobabile, afirmând că prin activitatea sa legislativă, Parlamentul României „hărțuiește procurorii, îi pune într-o stare defensivă, îi amenință cu răspunderi juridice disproporționate față de eventualele greșeli profesionale ...”.

Totodată „procurorii din DNA sunt hărțuiți prin campanii media, prin chemarea în fața unor comisii speciale. Dar acolo cine-i convoacă? Niște inculpați de rang înalt care vor ca discuțiile să aibă loc în alt mediu, în afara celui judiciar”.

3. Data finalizării verificărilor prealabile și conținutul acestora.

Verificările prealabile efectuate în condițiile art. 45 alin. 3 din Legea nr. 317/2004, republicată și modificată, finalizate la data de 08.03.2018.

4. Situația de fapt.

Din verificările efectuate s-au constatat următoarele:

În data de 07.12.2017, Procurorul General al României Augustin Lazar a dat publicității comunicatul de presa intitulat "Independența și autonomia parchetelor, corolar al independenței judecătorilor", prin care a înțeles să acuze Parlamentul României de fapte reprobabile, la maniera publică, în integralitatea lui, după cum urmează - citam o serie de fragmente din comunicatul de presa, care în opinia noastră reprezintă un adevărat delir:

- "A hartui procurorii, a-i pune intr-o stare defensiva, a-i amenința cu răspunderi juridice disproportionante fata de eventualele greșeli profesionale făcute, a asimila ipso facto o decizie judecătorească de achitare a unui inculpat cu o culpa profesională, a transforma parchetul într-o veriga slabă aflată între poliție și instanțe judecătorești, a supune procurorii controlului unui organism executiv, eminamente politic, așa cum este Ministerul Justiției, condus de un ministru al justiției numit politic și cu agenda politică înseamnă, pe scurt, a încălca de o maniera gravă principiile fundamentale ale statului de drept..."

Constituția României nu poate fi distorsionată nici măcar de către parlament, nici de o guvernare aleasă liber..."

- "Răspundem astfel, tuturor întrebărilor opiniei publice, tentativelor unor puteri ale statului, de a lipsi procurorii romani de independență, pe căi dubioase, prin proiecte și proceduri parlamentare viciate ori prin manopere dolosive puse la cale în cercuri politice cu interese împotriva înfăptuirii justiției penale, ca Ministerul Public nu va abdica nici de la independența și nici de la fermitate."

Independența conferită de Constituția României se apără cu demnitate, fermitate și prin instrumente juridice puse la dispoziție de lege".

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin Lazăr, a doua zi respectiv în data de 08.12.2017, a declarat presei următoarele :

„Noi suntem îngrijorați și societatea civilă e îngrijorată. Trebuie transparentă și să se funcționeze în mod legal. (...) în tot cursul anului 2017, Ministerul Public și în general instituțiile din justiție au format obiectul unor atacuri concentrice, ele s-au văzut. Am folosit expresia «hartuit» pentru că am găsit-o în raportul de la Geneva, unde scrie „Procurorii din DNA sunt hărțuiți prin campanii media, prin chemarea în fața unor comisii speciale». Dar acolo cine îi convoacă? Niște inculpați de rang înalt, care vor ca discuțiile să aibă loc în alt mediu în afara de cel judiciar. Procurorii sunt invitați să dea seama într-un mediu care nu e judiciar. Am folosit această expresie pentru că o folosește nu numai redactorul acestui raport, ci o vedem noi din ceea ce vedem noi prin atacuri media și alte acte care sunt evident neprietenoase procurorilor, cum ar fi aceea să scoatem cuvântul «independent» din textul legii privind statutul și care într-o manieră subtilă, dar dubioasă a dorit evident să îndepărteze statutul procurorului de statutul de magistrat și să-l ducă în zona Executivului”.

5. Argumentarea soluției și dispozițiile legale aplicabile.

Potrivit dispozițiilor art. 97 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor sau procurorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare.

Prin dispozițiile art. 74 din același act normativ sunt reglementate atribuțiile inspectorilor judiciari din cadrul Inspecției Judiciare, la alin. 1 lit. e prevăzându-se

că aceștia „verifică sesizările adresate Inspecției Judiciare sau se sesizează din oficiu în legătura cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor, a procurorilor; inclusiv a celor care sunt membrii ai Consiliului Superior al Magistraturii și a magistraților-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, ori în legătură cu încălcarea obligațiilor profesionale ale acestora”.

În cuprinsul sesizării formulate se solicită expres sancționarea disciplinară a Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 alin. 1 lit. a, b, și d din Legea nr. 303/2004.

Dispozițiile art. 99 lit. a din Legea nr. 303/2004, republicată și modificată, reglementează ca și abatere disciplinară „manifestările care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, săvârșite în exercitarea sau în afara exercitării atribuțiilor de serviciu

Textul normativ nu precizează care sunt manifestările care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori prestigiului justiției, revenind doctrinei și jurisprudenței rolul de a identifica care sunt acele manifestări care pot constitui abateri disciplinare.

Potrivit art. 99 lit. b din Legea nr. 303/2004 republicată și modificată, constituie abatere disciplinară „încălcarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții privind judecătorii și procurorii”, iar conform art. 99 lit. d din Legea nr. 303/2004, republicată și modificată, constituie abatere disciplinară „desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în exercitarea atribuțiilor de serviciu”.

Referitor la conținutul acestor abateri se menționează că ori de câte ori un magistrat își manifestă convingerile politice în exercitarea atribuțiilor de serviciu comite abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. d din Legea nr. 303/2004, iar atunci când își manifestă convingerile politice în afara acestora, comite abaterea disciplinară reglementată la lit. b a aceluiași text normativ.

Manifestarea convingerilor politice presupune acțiuni concrete ale magistratului în scopul sprijinirii unor partide politice, formațiuni politice sau a unor candidați la o funcție politică, inclusiv candidați independenți (a se vedea în acest sens lucrarea Abaterile disciplinare ale magistraților, Ioan Gârbuleț, Universul juridic, București, 2016).

Mai mult decât atât, comunicatul de presă din 07.12.2017 privind răspunderea magistraților pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare, precum și lipsirea de independență a procurorilor, cuprinde mențiuni ce au în vedere propunerea de eliminare integrală a textului prevăzut de art. 3 alin.1 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată, potrivit căruia „procurorii numiți de Președintele României se bucură de stabilitate și sunt independenți în condițiile legii” și înlocuirea acestuia cu un text identic, deja existent în Constituția României la art.132 alin.1.

Potrivit acestui text „procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității al imparțialității și al controlului ierarhic sub autoritatea Ministrului Justiției”.

Ca atare, se constată că afirmațiile Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție vizează **numai propuneri** ce pot fi aprobate sau respinse în cadrul dezbaterilor din Parlamentul României fără a avea până la adoptarea legii valoare juridică.

Din această perspectivă, calificarea opiniilor exprimate public de un magistrat ca fiind manifestări care pun în discuție onoarea, probitatea profesională sau prestigiul justiției, este necesar a se face numai prin raportare la obligația de rezervă impusă acestuia, obligație ce exprimă o sinteză a principiilor generale ale deontologiei profesiei (independentă, imparțialitate, integritate).

Pentru considerentele expuse se impune clasarea sesizării în ceea ce privește săvârșirea de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin Lazăr a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 alin.1 lit.a, b și d din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată.

În ceea ce privește declarația publică din data de 08.12.2017, făcută de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin Lazăr, se impune cu necesitate a se analiza existența unor limite de răspundere disciplinară în raport cu imperativul respectării libertății de exprimare consacrat de art.30 în Constituția României precum și de art.10 din CEDO .

În jurisprudența sa, în repetate rânduri, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a analizat libertatea de exprimare a unor persoane care îndeplinesc o funcție publică sau a magistraților. În cauza *Morissens c. Belgiei* s-a statuat că o persoană care îndeplinește o funcție publică a acceptat anumite restricții ale exercițiului libertății de exprimare, restricții care sunt inerente însăși acestei funcții (a se vedea în acest sens lucrarea *Abaterile disciplinare ale magistraților*, Ioan Gârbuleț, Universul juridic, București, 2016).

Referitor la afirmația „Procurorii din DNA sunt hărțuiți prin campanii media, prin chemarea în fața unor comisii speciale». Dar acolo cine îi convoacă? Niște inculpați de rang înalt, care vor ca discuțiile să aibă loc în alt mediu în afara de cel judiciar. Procurorii sunt invitați să dea seama într-un mediu care nu e judiciar”, această afirmație conduce la identificarea unor indicii privind încălcarea obligațiilor deontologice stabilite de dispozițiile art.17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor care prevede că „judecătorii și procurorii sunt datori să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea lor în funcție și în societate”.

În acest context nu se poate reține susținerile exprimate în punctul de vedere de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin Lazăr, în sensul că mențiunea „inculpați de rang înalt” vizează solicitările de audiere a procurorilor într-o comisie Parlamentară, făcută de un fost

ofițer în rezervă din Serviciul Român de Informații (SRI), trimis în judecată de Direcția Națională Anticorupție (DNA) și condamnat de instanța de fond.

Mai mult decât atât din verificările efectuate a rezultat că singurul procuror invitat în fața unei Comisii parlamentare a fost procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, Laura Codruța Kovesi, pentru a fi audiată de către „Comisia specială de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial”(decizia nr.611/3.10.2017 a Curții Constituționale).

Totodată, din totalul de 44 persoane invitate și audiate în cadrul comisiei de mai sus, nu se regăsește fostul ofițer SRI, col.Daniel Dragomir.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis, în cauza Wille c. Liechtenstein, că atunci când este vorba despre un magistrat cu rang înalt, drepturile și responsabilitățile sale în privința exercițiului libertății de exprimare au o importanță deosebită, astfel fiind de așteptat ca funcționarii autorității judiciare să dea dovadă de o anumită reținere în punerea în valoare a libertății lor de exprimare de fiecare dată când sunt în discuție autoritatea și imparțialitatea puterii judiciare.

Așa fiind, urmează ca sub aspectul încălcării normelor deontologice prevăzute de art. 17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor să se propună sesizarea din oficiu a Inspecției Judiciare în baza art.38 alin.1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1027 din 15 noiembrie 2012.

Față de cele expuse în temeiul dispozițiilor art.45. alin. 4 lit. b din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată și art.38 alin.1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1027 din 15 noiembrie 2012

DISPUN

1. Clasarea sesizării formulate de către SC Jurindex Media SRL prin reprezentant Răzvan Savaliuc referitor la săvârșirea de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin Lazăr a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 alin.1 lit. a, b și d din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată.

2. Formularea propunerii de sesizare din oficiu a Inspecției Judiciare, apreciind că se conturează indiciile încălcării de către domnul Augustin Lazăr Procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a obligațiilor deontologice stabilite prin dispozițiile art.17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Comunicarea rezoluției petentului și Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Augustin Lazăr.

INSPECTOR JUDICIAR
Procuror ACIU GEORGEL

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO